

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Avdelning 2
Rotel 21

DOM
2021-11-11
Malmö

Mål nr
B 2805-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Blekinge tingsrätts dom den 1 juli 2021 i mål nr B 1206-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagare Lena-Marie Bergström
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Karlskrona

Motpart (Tilltalad)

LISELOTT Camilla Petersson, 19860625-1760
Varpesvägen 11
373 54 Senoren

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Anna Nilsson
Advokaten Anna N AB
Sprängarevägen 2
373 73 Jämjö

SAKEN

Framkallande av fara för annan

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens domslut utan några ändringar.

Anna Nilsson får för försvaret i hovrätten ersättning av allmänna medel med 16 552 kr, varav 5 405 kr avser arbete, 6 525 kr tidspillan, 1 312 kr utlägg och 3 310 kr mervärdesskatt. Denna kostnad ska staten svara för.

Dok.Id 413263

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 846 201 80 Malmö	Hovrättstorget 1	040-35 57 00 E-post: hovratten.skaneblekinge@dom.se www.hovrattenskanablekinge.domstol.se - Se där om hovrättens personuppgiftsbehandling		måndag – fredag 08:00–16:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten dömer Liselott Petersson för framkallande av fara för annan i enlighet med åtalet och bestämmer påföljden till villkorlig dom i förening med dagsböter.

Liselott Petersson har motsatt sig ändring.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av samma utredning som tingsrätten. Tingsrättens ljud- och bildupptagningar av förhören har spelats upp. Därutöver har i hovrätten på åklagarens begäran hållits vittnesförhör med Bengt Wittesjö, smittskyddsläkare i Region Blekinge.

Bengt Wittesjö har berättat i huvudsak följande. Den som blir smittad med covid-19 brukar bli sjuk efter tre till fem dagar och kan vara smittsam en till två dagar innan de första symptomen visar sig. Efter en vecka räknar man med att smittsamheten har avtagit så mycket att den insjuknade inte längre behöver vara i karantän. Sjukdomen sprids genom droppar som utsöndras från näsa eller mun till slemhinnor i öga, näsa eller mun. En allmänt tillämpad tumregel är att man riskerar att sprida smitta om man umgås i mer än 15 minuter inom 1,5 meters avstånd. Risken för smittspridning minskar radikalt med skyddskläder men kan aldrig elimineras. I januari 2021 var smittspridningen hög. De riktlinjer som finns i *Vägledning om kriterier för bedömning av smittfrihet vid covid-19* gällde i januari och gäller fortfarande. Dessa innebär att man ska vara hemma minst sju dagar från första dagen med förkylningssymptom, varav minst två dagar ska vara feberfria. Förutsatt att man är frisk kan man därefter gå tillbaka till arbetet, men man ska fortsätta stanna hemma om man till exempel har halsont eller produktiv hosta med mycket slem. Rethosta samt förlust av lukt och smak kan stanna kvar längre. Dessa symptom betyder inte att man är smittsam och behöver stanna hemma efter den angivna tiden. Förlust av lukt och smak kan komma när som helst under sjukdomsförloppet. Har man provtagit sig ska man vänta hemma i avvaktan på svar. Även om svaret är negativt ska man vara hemma så länge man har förkylningssymptom. Ett positivt testsvar säger inte så mycket om risken för smittspridning eftersom testet inte kan skilja på aktivt eller

inaktivt virus. Virus kan hittas i PCR-tester i flera veckor eller månader efter att man har haft infektionen trots att man inte är smittsam längre.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Enligt 3 kap. 9 § brottsbalken döms den som av grov oaktsamhet utsätter någon annan för livsfara eller fara för svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom för framkallande av fara för annan. Hovrätten finner i likhet med tingsrätten att covid-19 är en sådan allvarlig sjukdom som kan omfattas av bestämmelsen om framkallande av fara för annan.

Avseende frågan om det förelåg en konkret fara för överföring av covid-19 gör hovrätten följande bedömning. Tingsrätten har i sin dom (s. 8-9) närmare redogjort för vad som är utrett om Liselott Peterssons sjukdomsförlopp och vad ett positivt PCR-test säger om smittsamheten. Hovrätten delar tingsrättens uppfattning om detta med det tillägget att Bengt Wittesjö i hovrätten har bekräftat att ett PCR-test inte säger någonting om smittsamhet samt att testet kan visa positivt även veckor eller månader efter en infektion.

Enligt Folkhälsomyndighetens publikation *Vägledning om kriterier för bedömning av smittfrihet vid covid-19* är kriterierna för bedömning av smittfrihet av PCR-positiva personer, inklusive vårdpersonal, minst två dygns feberfrihet och allmän förbättring samt minst sju dagar sedan symptomdebut. Det anges att kvarstående rethosta, nedsatt lukt- och smaksinne förekommer men inte bedöms korrelera till smittsamhet. Bengt Wittesjö har bekräftat att det var dessa riktlinjer som gällde i januari 2021. När Liselott Petersson gick till arbetet den 16 och 17 januari 2021 hade det gått minst sju dagar sedan symptomdebut och hon hade varit feberfri den senaste veckan. Även om hon fortfarande var förkyld var allmäntillståndet enligt henne förbättrat. Mycket talar därför för att hon uppfyllde ovan angivna kriterier och således var smittfri när hon gick till arbetet. Enligt Bengt Wittesjö kan förlust av lukt och smak komma när som helst under sjukdomsförloppet och betyder inte att man blir smittsam. Att Liselott Petersson förlorade lukt och smak först den 14 januari 2021 har därför ingen betydelse för smittsamheten.

Som tingsrätten angett finns det endast sparsam utredning i målet om Liselott Peterssons kontakt med de aktuella omsorgstagarna och personalen. Det är till exempel inte utrett

om hon har haft en så nära kontakt med vårdtagarna, 15 minuters umgänge inom 1,5 meters avstånd, som enligt Bengt Wittesjö betraktas som en risk för smittspridning. Vidare har Liselott Petersson använt skyddsutrustning vid kontakt med omsorgstagare, vilket enligt Bengt Wittesjö minskar risken för smittspridning radikalt, samt munskydd i personalrummet vid umgänge med kollegor.

Med dessa tillägg instämmer hovrätten i tingsrättens bedömning att det sammantaget inte är styrkt att det har funnits en sådan konkret fara för överföring av covid-19 att de objektiva brottsförutsättningarna för framkallande av fara för annan är uppfyllda. Åtalet ska därför ogillas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 9 december 2021.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Helen Voelkerling och Sofia Olsson, tf. hovrättsassessorn Ulrika Mossberg (referent) samt nämndemännen Ulrika Dakouri och Orvar Turegård.

BLEKINGE TINGSRÄTT
Blekinge tr
Domare 5.

DOM
2021-07-01
meddelad i
KARLSKRONA

Mål nr: B 1206-21

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

LISELOTT Camilla Petersson, 19860625-1760
Varpesvägen 11
373 54 Senoren

Offentlig försvarare:
Advokat Anna Nilsson
Advokaten Anna N AB
Sprängarevägen 2
373 73 Jämjö

Åklagare

Kammaråklagare Stina Brindmark
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Karlskrona
Box 21003
200 21 Malmö

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Framkallande av fara för annan, 3 kap 9 § brottsbalken
2021-01-17

Ersättning

1. Anna Nilsson får ersättning av staten med 6 175 kr. Av beloppet avser 4 940 kr arbete och 1 235 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Rådhuset, Stortorget

Telefon
0455-33 54 00

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress
Box 319
371 25 KARLSKRONA

E-post
blekinge.tingsratt@dom.se

Webbplats
www.blekingetingsratt.domstol.se

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Liselott Petersson ska dömas för framkallande av fara för annan enligt följande gärningsbeskrivning.

Framkallande av fara för annan

Liselott Petersson har av grov oaktsamhet utsatt 16 omsorgstagare inom riskgrupp och 11 kollegor för livsfara eller fara för allvarlig sjukdom genom att gå till sitt arbete inom hemtjänsten på Senoren trots att hon den 15 januari 2021 provtagits för Covid-19 och ännu ej erhållit något provresultat.

Det hände mellan den 16 januari 2021 och den 17 januari 2021 på Senoren, Ramdala, Karlskrona kommun. Resultatet av Liselott Peterssons provtagning, som kom den 17 januari 2021, visade att hon hade Covid-19.

Lagrums: 3 kap 9 § brottsbalken

Liselott Petersson har förnekat brott. Detta med hänvisning till att hon inte varit grovt oaktsam och inte heller utsatt någon för livsfara eller fara för allvarlig sjukdom.

UTREDNING

Liselott Petersson har hörts. På begäran av åklagaren har vittnesförhör även hållits med Anne Göransson som är enhetschef för hemtjänsten på Senoren och med Tina Petersson Åkesson från Trossö vårdcentral. Åklagaren har vidare åberopat skriftlig bevisning i form av brottsanmälan, journalanteckningar avseende Liselott Perssons läkarkontakter samt Liselott Peterssons provsvar.

På begäran av Liselott Petersson har vittnesförhör hållits med Mattias Nyqvist som är sambo med Liselott Petersson. Liselott Petersson har även åberopat skriftlig bevisning i form av Folkhälsomyndighetens publikation ”Vägledning om kriterier för bedömning av smittfrihet vid Covid-19”.

DOMSKÄL

Bakgrund

Genom utredning är till en början följande klarlagt. Liselott Petersson arbetade vid tidpunkten för den åtalade händelsen sedan en tid tillbaka som timanställd inom hemtjänsten på Senoren i Karlskrona kommun. Hon var från november 2020 och framåt sjuk till och från med förkylningssymptom och var i samband med det periodvis sjukskriven.

Av de återopade journalanteckningarna framgår att Liselott Petersson den 14 oktober 2020 var i kontakt med Trossö vårdcentral och bokade tid för ett covid-test på grund av symptom i övre luftvägarna. Provresultatet var då negativt. Den 26 november 2020 ringde Liselott Petersson på nytt till primärvården och bokade tid för ett covid-test. Även detta provresultat var negativt. Den 7 december 2020 besökte Liselott Petersson åter vårdcentralen och uppgav att hon varit förkyld i flera veckor samt haft rethosta. Hon fick i samband med detta lämna ännu ett covid-test. Testat var precis som de två tidigare negativt. Liselott Petersson hade efter detta ytterligare kontakter med primärvården under december 2020. Vid ett tillfälle förlängdes hennes sjukskrivning efter att hon beskrivit febertoppar på kvällstid. Den 22 december 2020 förlängdes dock inte sjukskrivningen ytterligare utan Liselott Petersson fick i stället beskedet att återkomma om besvären med trötthet och frusenhet skulle förvärras.

Av anteckningarna framgår sedan att Liselott Petersson på torsdagen den 14 januari 2021 åter kontaktade vårdcentralen per telefon. Hon beskrev då symptom som börjat förra veckan med feber över 39 grader och heshet samt förkylning, uppgav att hon blivit fri från feber innan helgen och att rösten kommit tillbaka men att hon var fortsatt förkyld och att hon samma dag även förlorat lukt och smak. Liselott Petersson bokades under samtalet in för ett covid-test och lämnade dagen därpå precis som vid de tre tidigare tillfällen ett så kallat PCR test för covid-19. Detta prov visade sig vid undersökning vara positivt. Provsvaret rapporterades dock först två dagar senare på söndagen den 17 januari 2021, kl. 08.36. Den 18 januari 2021 informerades

Liselott Petersson av primärvården om sin informations- och skyddsplikt samt förhållningsregler enligt smittskyddsläkarnas smittskyddsblad (patientinformation).

Liselott Petersson var under helgen den 16–17 januari 2021 schemalagd på sitt arbete och gick efter att hon på fredagen den 15 januari 2021 lämnat det covid-test som senare skulle visa sig vara positivt och arbetade mellan kl. 13.30-21.30 på lördagen och mellan kl. 07.00-13.00 på söndagen. Hon skulle då hon hade en delad tur även ha arbetat på söndagskvällen. När hon kommit hem efter att ha slutat vid 13.00 upptäckte hon dock det positiva provresultatet, kontaktade sina kollegor om detta och gick inte tillbaka till arbetet.

Liselott Petersson var under den tid hon arbetade trots att hon lämnat ett covid-test hemma hos sammanlagt 16 omsorgstagare varav samtliga var över 70 eller 80 år och därmed i så kallad riskgrupp, dvs. personer som på grund av hög ålder löper högre risk att bli allvarligt sjuka om de skulle smittas med Covid-19. I tjänst inom hemtjänsten på Senoren var under den aktuella helgen även elva kollegor till Liselott Petersson. Varken någon av omsorgstagarna eller någon av de elva kollegorna har såvitt framkommit smittats med Covid-19 av Liselott Petersson.

Vad tingsrätten har att ta ställning till i detta mål är om Liselott Petersson genom att gå till sitt arbete inom hemtjänsten på Senoren trots att hon provtagits för Covid-19 och ännu ej erhållit något provresultat utsatt omsorgstagarna och kollegorna för fara på sådant sätt att detta ska bedömas som en brottslig gärning i form av framkallande av fara för annan. Det är alltså fråga om en straffrättslig prövning utifrån de krav som ställs för att någon ska kunna dömas för detta brott och inte enbart en prövning av om Liselott Petersson brutit mot de riktlinjer för smittskydd som gäller kopplat till Covid-19.

Liselott Peterssons uppgifter

Liselott Petersson har berättat följande. Hon var sjuk till och från med start i november 2020. Detta med en seg förkylning som satte sig på stämbanden. Att ha mycket sjukfrånvaro är inte så populärt i hemtjänsten och under veckan inför helgen

den 16–17 januari 2021 ringde hennes chef henne flera gånger, bl.a. för att kontrollera hur hon mådde och om de kunde räkna med henne till helgen när hon var schemalagd. Hon hade vid tillfället insjuknat och haft feber innan helgen före, dvs. före den 9–10 januari 2021. Hon sjukskrev sig när hon insjuknade den 7 januari 2021. Hon var när chefen ringde således feberfri sedan före helgen men fortsatt förkyld. Hon berättade att hon fortfarande var förkyld men hennes chef tyckte inte att hon skulle testa sig. Hon tog dock ändå ett test eftersom hon ville veta säkert, bl.a. då det gick rykten på arbetsplatsen om att någon där hade fått Corona. Hon ringde inte upp och informerade sin chef om att hon hade tagit ett test. Eftersom hon bara var timanställd kände hon ett tryck av att kunna ta timmar och sättet som chefen uttryckte ”då räknar vi med dig till helgen” fick henne att i princip känna sig beordrad att arbeta. Hon har vid de tidigare tillfällen som hon testat sig hållit sig hemma i väntan på provresultatet. Denna gång tog dock stressen över och hon kopplade inte. Det stämmer att hon från vården fått information om att hålla sig hemma i väntan på provsvar, i vart fall vid de tidigare testtillfällena. Hon har även fått allmän information från arbetsgivaren om att stanna hemma vid symptom. Förkylningssymptomen hade dock funnits sedan länge och det var på så sätt inget som var förändrat. Hon var även så pass pigg att hon kunde arbeta utan problem och ville inte förlora sitt arbete. Eftersom hon var förkyld var hon under tiden på arbetet dock extra försiktig och hade vid alla de hembesök hon gjorde både förkläde, heltäckande plasthandskar, munskydd och visir på sig. I personalrummet bland kollegorna hade hon munskydd. Hon hade under söndagen en delad tur och det var först när hon kom hem efter det första passet som hon såg det positiva svaret. Hon fick inte tag på chefen och ringde då i stället till kollegorna och berättade vad som hänt. Hon gick inte tillbaka till jobbet igen. Veckan efter kom chefen hem till henne och ville att hon skulle skriva under uppsägningshandlingar. Hon ville dock prata med facket först. Hon sa efter att ha rådgjort med facket sedan upp sig själv. Ingen blev smittad av henne, varken någon på arbetet eller någon i hennes familj.

Om smittskyddsregleringen och covid-19

Enligt smittskyddslagen ([2004:168](#)) ska samhällets smittskydd tillgodose befolkningens behov av skydd mot spridning av smittsamma sjukdomar. Allmänfarliga sjukdomar är smittsamma sjukdomar som kan vara livshotande, innebära långvarig sjukdom eller svårt lidande eller medföra andra allvarliga konsekvenser och där det finns möjlighet

att förebygga smittspridning genom åtgärder som riktas till den smittade. Covid-19 klassificeras som en allmänfarlig sjukdom. (Se 1 kap. 1 och 3 §§ samt lagens bilaga 1.)

Den som vet eller har anledning att misstänka att han eller hon bär på en smittsam sjukdom är skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att skydda andra mot smittrisk. Om en person som bär på en allmänfarlig sjukdom vet om detta, finns en skyldighet att lämna information om smittan till andra som han eller hon kommer i sådan kontakt med att beaktansvärd risk för smittoöverföring kan uppkomma. (Se 2 kap. 2 §.)

Den behandlande läkaren ska besluta om individuellt utformade förhållningsregler i syfte att hindra smittspridning. Förhållningsreglerna får endast avse i lagen uppräknade förhållanden och kan bl.a. röra inskränkningar som gäller arbete, skolgång eller deltagande i viss annan verksamhet. Förhållningsreglerna ska meddelas skriftligt och tas in i patientjournalen. (Se 4 kap. 2 § och prop. 2003/04:30 s. 225.)

Liselott Petersson hade vid tidpunkten för den åtalade gärningen ännu inte diagnostiserats med Covid-19. Hon hade dock symptom som resulterade i att hon lämnat ett Covid-test. Covid-19 är förutom att vara en allmänfarlig sjukdom även klassad som en pandemi och det finns utöver de förhållningsregler som gäller vid konstaterad sjukdom även ett stort antal föreskrifter, råd och riktlinjer som syftar till att förhindra smittspridning av Covid-19, bl.a. Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar för att förhindra smitta av Covid-19 m.m. (HSLF-FS 2020:12). I denna anges bl.a. att alla är skyldiga att vidta försiktighetsåtgärder för att skydda sig själv och andra mot spridning av Covid-19. Detta genom att själv tänka igenom hur man kan undvika att bli smittad samt undvika att smitta andra samt visa hänsyn till medmänniskor, särskilt i förhållande till personer i riskgrupp. Som allmänna råd gäller även bl.a. att man bör stanna hemma vid symptom på Covid-19, begränsa nya nära kontakter och hålla avstånd till andra människor.

Även testningen för Covid-19 är omgärdad av riktlinjer, och informationen från regionernas smittskydd är att man efter provtagning ska stanna hemma tills man har fått svar, om man har lämnat ett PCR-prov. Om provsvaret dröjer ska man dock

göra som om man hade Covid-19, dvs. man behöver då inte stanna hemma om man har varit utan feber i två dagar, det har gått minst sju dagar sedan man blev sjuk och man mår tydligt bättre. Informationen om riktlinjer kring provtagning finns på 1177 vårdguiden och delas även ut i form av informationsblad i samband med testning. Att detta även varit gällande rutin på Trossö vårdcentral har bekräftats av Tina Petersson.

I smittskyddslagen finns inte några straffbestämmelser. I samband med att en tidigare straffbestämmelse i smittskyddslagen togs bort, hänvisade lagstiftaren dock till att det fanns flera bestämmelser i brottsbalken, bl.a. den om framkallande av fara för annan, som kan bli aktuella att tillämpa beroende på omständigheterna i det enskilda fallet (se prop. 1985/86:13 s. 16 f.).

Framkallande av fara för annan

Enligt 3 kap. 9 § brottsbalken (BrB) döms den som av grov oaktsamhet utsätter någon annan för livsfara eller fara för svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom, för framkallande av fara för annan till böter eller fängelse i högst två år.

Enligt 3 kap. 9 § BrB ska den som av grov oaktsamhet utsätter annan person för fara för allvarlig sjukdom dömas för framkallande av fara för annan. Rekviritet allvarlig sjukdom återfinns även i 3 kap. 6 § BrB där det anges att en misshandel kan bedömas som grov, bl.a. om gärningsmannen har tillfogat allvarlig sjukdom. Även om många endast får lindriga symptom av Covid-19 kan vissa bli allvarlig sjuka och även avlida till följd av sjukdomen. Covid-19 får enligt tingsrätten därmed anses vara en sådan allvarlig sjukdom som kan träffas av bestämmelsen om framkallande av fara för annan (jfr beträffande HIV se t.ex. NJA 1995 s. 448 och NJA 2004 s. 176).

Med fara avses i 3 kap. 9 § BrB konkret fara för en viss effekt av gärningen, i detta fall effekten överföring av sjukdomen Covid-19. Att gärningen har innefattat konkret fara kan sägas innebära att det varit möjligt att gärningen skulle medföra effekten. Det ska dessutom ha funnits en viss sannolikhet för effekten i den meningen att det framstår som rimligt att förvänta denna som en följd av gärningen. Bedömningen ska göras på rent objektiva grunder, och vad gärningsmannen insett, trott eller antagit saknar således

betydelse. Hur hög grad av sannolikhet som krävs går inte att ange generellt. Det har bl.a. betydelse hur allvarlig den befarade följden är. Det kriminaliserade området sträcker sig dock inte så långt att farerekvisitet är uppfyllt så snart det inte är omöjligt att effekten hade kunnat inträffa. (Se NJA 2004 s. 176 och NJA 1987 s. 490.)

Fanns det en konkret fara för överföring av Covid-19?

För att en konkret fara ska ha funnits måste smittoöverföring från Liselott Petersson till omsorgstagarna och kollegorna varit möjligt och det måste även ha funnits viss sannolikhet för överföring av smittan. Mot bakgrund av hur allvarlig en Covid-19 infektion kan vara för den som smittas, särskilt för personer i en riskgrupp vilket samtliga av de omsorgstagare som Liselott Petersson besökte under helgen var finner tingsrätten att redan en låg sannolikhet för överföring av smittan är tillräcklig för att kravet på konkret fara ska vara uppfyllt, i vart fall i förhållande till omsorgstagarna. När det gäller kollegorna som såvitt framkommit inte varit i riskgrupp bör det emellertid ställas högre krav på sannolikheten för smittoöverföring.

Bedömningen av risken för smittoöverföring måste enligt tingsrätten göras i ljuset av rådande kunskapsläge. De bedömningar som görs i smittskyddssammanhang kan få en indirekt betydelse i den mån de återspeglar vetenskapens ståndpunkt. Vid den straffrättsliga prövningen kan det emellertid inte fästas någon avgörande vikt vid vad som kommer till uttryck i smittskyddsarbetet, som har ett annat syfte och en annan inriktning (se NJA 2018 s.369).

Någon sakkunnig bevisning kring risken för smittoöverföring finns inte i målet. Det som finns är resultatet av Liselott Peterssons PCR-prov samt en utredning som visar att Liselott Petersson inte följt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om att stanna hemma vid symptom och inte heller informationen från sjukvården om att stanna hemma i avvaktan på sitt provsvar.

Tingsrätten konstaterar till att börja med att det PCR-test¹ Liselott Petersson tagit enligt Folkhälsomyndighetens vägledning om kriterier för bedömning av smittfrihet

¹ PCR – polymeraskedjereaktioner, en testmetod som används för att påvisa spår av virus

vid covid-19 endast visar att hon vid testillfället den 15 januari 2021 hade en pågående eller nyligen genomgången Covid-19-infektion. Det säger ingenting om hennes smittsamhet. Av den åberopade vägledningen från Folkhälsomyndigheten följer vidare att smittsamheten av Covid-19 sannolikt är störst i anslutning till insjuknandet och i början av sjukdomsförloppet och att de är svårt att värdera provsvar hos personer senare i förloppet. Detta då RNA² kan detekteras under flera veckor men inte kan skilja på infektiöst och icke-infektiöst virus. PCR-test kan därför inte användas för att avgöra smittfrihet och man får i stället främst använda kliniska kriterier samt tid från insjuknande. Enligt vägledningen kan PCR-positiva personer bedömas som smittfria efter minst två dygns feberfrihet och allmän förbättring samt när det gått minst sju dagar från insjuknandet. För personal inom vård och omsorg med misstänkt eller verifierad covid-19 gäller samma tidsgränser, med tillägget att de alltid bör provtas vid misstanke.

Utifrån journalanteckningarna och den beskrivning Liselott Petersson lämnat av sitt sjukdomsförlopp är det enligt tingsrätten klarlagt att Liselotte Petersson insjuknade med feber den 7 januari 2021 och att hon var feberfri redan till helgen den 9–10 januari 2021. Det är även klarlagt att Liselotte Petersson även om hon alltjämt hade förkylningssymptom mådde bättre när hon gick till arbetet den 16 och 17 januari 2021. Även om Liselotte Petersson i samband med vårdkontakten den 14 januari 2021 uppgav att hon då hade tappat lukt och smak finner tingsrätten vid en sammantagen bedömning att det beskrivna sjukdomsförloppet utifrån rådande kunskapsläge talar för att Liselotte Petersson kan ha varit smittfri när hon gick till arbetet den 16 och 17 januari 2021.

När de gäller vilken fysisk kontakt Liselott Petersson vid tillfället hade med de aktuella omsorgstagarna och kollegorna är utredningen sparsam. De uppgifter som finns är det som Liselott Petersson själv har berättat om att det handlat om sådant som hjälp med hygien, toalettbesök, läggning och hjälp med mat. Vissa omsorgstagare har hon dock endast tittat till och då inte heller behövt vara nära. Liselott Peterssons ej motbevisade uppgifter i denna del om att hon de aktuella dagarna även varit extra noggrann med

² RNA – ribonukleinsyra som finns bl.a. i SARS-CoV-2

hygien och vid samtliga hembesök använt både förkläde, heltäckande plasthandskar, munskydd och visir samt haft munskydd i fikarummet bland kollegor ska enligt tingsrätten tas för gott och även ges betydelse i bedömningen av risken för smittoöverföring.

Vid en sammantagen bedömning finner tingsrätten därmed att det inte är visat att det i detta fall funnits en sådan konkret fara för överföring av Covid-19 att de objektiva brottsförutsättningarna för framkallande av fara för annan är uppfyllda. Åtalet ska därför ogillas redan på denna grund.

Har Liselott Petersson varit grovt oaktsam?

Eftersom en stor del av förhandlingen behandlat frågan om huruvida Liselott Petersson varit grovt oaktsam går tingsrätten trots ovan även in och prövar denna fråga.

Det är som redan konstaterats klarlagt att Liselott Petersson trots att hon fått information om att hon skulle stanna hemma ändå gått till arbetet medan hon väntade på sitt provsvar. Agerandet står i strid med gällande riktlinjer och är enligt tingsrätten klandervärt. Det kan utifrån vad som framkommit om omständigheterna kring Liselott Peterssons agerande dock inte anses vara fråga om sådan grov oaktsamhet som krävs för att kunna dömas för framkallande av fara för annan.

Av utredningen framgår att Liselott Petersson i tiden innan den åtalade gärningen under en längre tid varit sjuk med corona-liknande symptom men att alla de tre tester hon tidigare tagit varit negativa. Utifrån de av Liselott Petersson lämnade uppgifterna som inte motbevisats av åklagaren och således ska läggas till grund för bedömningen i denna del framgår vidare att Liselott Petersson vid tillfället åter varit sjuk med feber, dock över en vecka innan hon gick tillbaka till arbetet samt att hon när hennes chef ringde och kontrollerade om hon kunde arbeta till helgen kände sig bättre även om hon fortfarande var förkyld och hade känningar i halsen. Liselott Petersson har varit tydlig med att hon vid tillfället kände sig pressad av sin chef som enligt henne även sa att hon inte behövde ta något test. Hennes uppgifter i denna del har bekräftats av

hennes sambo som uppgett att Liselott Petersson efter samtalen med chefen var väldigt stressad och ville gå till jobbet samt att Liselott Petersson efter samtalen till honom sa att chefen räknade med henne och att chefen inte tyckte att hon behövde ta något test. Anne Göransson har å sin sida uppgett att hon varken uppmanat eller tjatat på Liselott Petersson om att hon skulle jobba och inte heller sagt att hon inte skulle ta något test. Anne Göransson har samtidigt dock uppgett att hon inte minns så mycket av samtalen och att hon inte heller minns om Liselott Petersson lät förkyld. Oaktat vad som sagts står det enligt tingsrätten klart att Liselott Petersson som under en längre tid haft mycket sjukfrånvaro och var orolig för sin timanställning efter samtalen från chefen, som syftade till att kontrollera om hon skulle jobba till helgen, var stressad och kände en stor press att gå till arbetet. Mot denna bakgrund, sett till vad som framkommit om Liselott Peterssons sjukdomsförlopp och de försiktighetsåtgärder med omfattande skyddsutrustning som hon vidtagit finner tingsrätten att Liselott Petersson inte heller kan anses ha varit grovt oaktsam.

Övrigt

Den av försvararen begärda ersättningen är skälig och ska tillerkännas henne. Denna kostnad ska staten stå för.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Ett överklagande ställs till Hovrätten över Skåne och Blekinge och ges in till tingsrätten senast den 22 juli 2021.

Karin Friberg

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras, samt
5. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se